

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08,167/10 и 51/11) и член 30 став 3 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/2019) министерот за образование и наука ја утврди наставната програма по наставниот предмет англиски јазик за IX (деветто) одделение на деветгодишното основно образование.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма
АНГЛИСКИ ЈАЗИК
за IX (деветто) одделение

Скопје, 2019 година

Назив на наставната програма	Англиски јазик за деветто одделение за деветгодишно основно образование
Тип на наставна програма	Прв странски јазик
Одделение	IX (деветто) одделение
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	3/108
Цели на наставна програма¹	<p>Ученикот/ ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да владее со граматички и реченични структури соодветни за возраста и темелното ниво А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1; - да препознава слухово зборови и нејфреквентни фрази, изрази и колокации поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна околина за да задоволи конкретни потреби; - да разбира текстови, пишани описи и упатства / брошури / менија / возни редови / соопштенија / ознаки од непосредната околина, како и лични писма и куси новинарски текстови на теми од личен интерес; - да извлече клучни зборови / изрази / фрази, како и главна идеја и важни детали во текстови и да препознава цел и намена во различни форми на текстови; - да разбира соговорник доколку говорот е јасно артикулиран со повремени барања за повторување, објаснување и преформулирање на недоволно разбран дел; - да разбира и користи најфреквентни изрази и фрази поврзани со неговата/нејзината посредна и непосредна, конкретна околина и да разликува употреба на неформален од основен формален стил; - да може да води разговор на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; - да може да изрази чувство, мислење и/или став поткрепен со аргументи, како и да споредува различни мислења/ ставови на познати и помалку познати теми, како и теми од непосреден интерес; - да може да напише порака / писмо / белешка / разгледница, како и приказна и/или да опише место/настан и да пополни формулари со основни лични податоци;

¹ Целите на наставната програма за деветто одделение се дел од целите предвидени во третата развојна фаза за изучување странски јазик (VII - IX одделение) во која се предвидува учениците да го достигнат темелното рамниште А2 за владеење на јазикот, како и неколку елементи од преодното рамниште Б1 (согласно *Заедничката европска референтна рамка за јазици*) прогресирајќи од одделение во одделение преку постепено зголемување на бројот на лексичките единици, видот на јазичните функции и сложеноста на граматичките структури.

	<ul style="list-style-type: none"> - да развива интеркултурни компетенции со посебен акцент на разбирање и практикување мултикултурализам (согласно <i>Референтната рамка на компетенции за демократска култура</i>) и плурилингвизам (согласно <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици</i>); - да соработува со останатите согласно сите специфики на инклузивно образование, како и да развива свесност за демократска партиципација на младите во општеството, емпатија и солидарност.
--	--

<p>Материјално-технички и просторни услови</p>	<p>Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно образование.</p> <p>Просторните услови и опременоста на училиниците за успешна реализација на Наставната програма за деветто одделение треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за деветто одделение.</p> <p>Поттикнувајќи рамноправност на сите ученици, инклузија на ученици со посебни образовни потреби, како и полесен визуелен и комуникативен контакт помеѓу сите ученици, се препорачува клупите да се постават во форма на буквата П, со што секој ученик ќе биде ученик од прв ред. По потреба, клупите може да се прегрупираат за соодветна реализација на различни активности, на пример работа во мали мешани инклузивни групи, симулација, драматизација, седење во круг, и слично.</p>
<p>Норматив за наставен кадар</p>	<ul style="list-style-type: none"> - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност (со звање професор по англиски јазик и книжевност), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.; - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

ТЕМА 1: Мојот микро свет: јас, семејство и пријатели ²

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
1	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
1.1.	Слуша и разбира јасно артикулиран стандарден говор во секојдневен разговор и/или дискусија и го користи впечатокот што го добил/а за да извлече значење на непознати зборови од контекст;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исказување дејства во минатото кои немаат специфично (конкретно) време на реализација, а чиј резултат се забележува во сегашноста: <p><i>I've just walked the dog.</i></p> <p><i>He's already fed the cat.</i></p> <p><i>I haven't bought bread yet.</i></p> <p><i>I've already moved house twice this year!</i></p> <p><i>You've told me that before.</i></p> <p><i>Ann has seen the new 'Avengers Game' already.</i></p> <p><i>Have you finished your homework yet? - Yes, I've already finished it.</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воведување на реалниот свет во училищата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на луѓе; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на луѓе. • Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; 	<p>1.1.1. Препознава тон на соговорник и одредува како соговорникот се чувствува (пр. исплашен, збунет, лут, среќен);</p> <p>1.1.2. Поврзува клучни зборови изрази и фрази за да одреди контекст на разговор;</p> <p>1.1.3. Извлекува значење на непознати зборови од контекст.</p> <p>1.2.1. Препознава основни наставки за образување придавки и го применува знаењето за препознавање на нови придавки;</p> <p>1.2.2. Идентификува пасивни конструкции во <i>Past Simple</i>;</p> <p>1.2.3. Извлекува конкретни информации од прочитан (мултимодален) текст или лично писмо;</p> <p>1.2.4. Разликува мислења од факти во едноставен пишан текст и споредува различни мислења.</p>
1.2.	Чита и разбира текстови и лични писма со конкретна содржина на теми поврзани со семејството, пријателите, интересите и слободното време;			

² Темите се формулирани според четирите широки подрачја: јавниот домен, личниот домен, образовниот домен и професионалниот домен. Истите се прилагодени на возраста на учениците и темелното рамниште А2 за владеење на јазикот вклучувајќи и елементи од преодното рамниште Б1 (согласно *Заедничката европска референтна рамка за јазици*) и може да бидат именувани на различен начин.

1.3.	Зборува и учествува во разговор и/или дискутира на теми од интерес и помалку познати теми;	<p><i>You've worn that dress before.</i></p> <p><i>She hasn't studied for the exam.</i></p> <p>*****</p> <p><i>Put YET, ALREADY, SINCE and FOR in the sentences below:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Wait a moment please! I have not finished the last exercise _____.</i> 2. <i>I have _____ seen this movie twice.</i> 3. <i>We have not seen each other _____ Sunday.</i> 4. <i>Jack and Pauline have been married _____ three years.</i> 5. <i>Haven't you done your Christmas shopping _____?</i> 6. <i>Stephen has worked here _____ last April.</i> 7. <i>Put your money away. I have _____ paid the bill.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - дополнителна активност: <i>if you have time, try this;</i> - задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите. <ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази / изрази / колокации. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченица во <i>Present Simple</i>, <i>Present Continuous</i>, и <i>Present Perfect</i>. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, 	<p>1.3.1. Идентификува тема на разговор според клучни зборови, фрази и изрази, како и тон на соговорник за да долови чувство/став на соговорник;</p> <p>1.3.2. Користи соодветно сегашно време (<i>Present Simple / Present Continuous / Present Perfect</i>) и прилози / прилошки определби за да постави /одговори на прашања во разговор/дискусија;</p> <p>1.3.3. Поттикнува соговорник да се вклучи во разговор / дискусија со свое мислење и/или лично искуство користејќи <i>question tags</i>.</p>
1.4.	Пишува лично писмо и/или опис на (позната) личност.	<ul style="list-style-type: none"> - исказување навики, рутини и факти наспроти дејства во моментот на зборување или дејства во блиско минато: <p><i>Peter and Sally _____ Mandarin. They are studying Farsi.</i></p>		<p>1.4.1. Планира структура и содржина за да состави лично писмо или опис на личност;</p> <p>1.4.2. Правилно употребува соодветен член пред именки;</p> <p>1.4.3. Користи различни сегашни времиња соодветни за јазичната функција.</p>

		<p><i>a) aren't studying</i> <i>b) study</i> <i>c) have studied</i></p> <p><i>Mary _____ the way to the doctor's.</i></p> <p><i>a) is knowing</i> <i>b) knows</i> <i>c) has known</i></p> <p><i>Joe _____ in London for 7 years.</i></p> <p><i>a) is living</i> <i>b) lives</i> <i>c) has lived</i></p> <p><i>Present Simple, Present Perfect or Present Continuous?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. It rains / it's raining very hard - maybe we shouldn't go out.</i> <i>2. I eat / I have eaten lunch with my coworkers every day.</i> <i>3. My son hates / is hating vegetables. He never eats them.</i> <i>4. William's not home right now. He has travelled/ He's traveling.</i> <i>5. These shoes don't fit / haven't fit. I need a larger size.</i> 	<p>интернет страници и исечоци од списанија);</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Who am I?</i> (опис на позната личност со цел да се погоди личноста по веќе даден опис); - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла); - <i>Have you ever...?</i> (искажување претходни искуства). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики / клучни зборови / фрази / изрази/ колокации/ глаголи. ● Вежби со користење пантомима. 	
--	--	---	---	--

		<p>6. <i>From the tone of her voice, it sounds / it's sounding like she's angry.</i></p> <p>- извинување (формално и неформално):</p> <p><i>Hi, Sam. Just to let you know that I can't make it tonight. Sorry, but I have to help my mum. No hard feelings. See you tomorrow.</i></p> <p>*****</p> <p><i>Dear Teacher,</i></p> <p><i>I am writing you this email because I have to apologise sincerely. I haven't attended your classes for the past three weeks. I want to say that I am deeply sorry about it. I can only attribute it to the high levels of stress I am facing because of my grand-mother's ill-health. Also, I have had a fight with my best friend recently.</i></p> <p><i>I know that this is not an excuse for skipping classes but I am asking you to kindly overlook my mistakes and forgive me. I am reassuring you that I will not do such a horrible thing in the future.</i></p> <p><i>Thanking you,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации); - <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема). ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Споредување култура/карактеристика на друга земја со сопствената. ● Составување реченица за дадена фотографија (<i>Photo Caption</i>). 	
--	--	---	--	--

		<p><i>James Denally</i></p> <p>- опишување личности:</p> <p><i>Put the jumbled letters into the correct order to get the name of a certain clothing item</i></p> <p><i>A T C O S W A T I = <u>waistcoat</u></i></p> <p><i>C R F S A = _____</i></p> <p><i>E S R K N S E A = _____</i></p> <p><i>A S W R E T E = _____</i></p> <p><i>E I T = _____</i></p> <p><i>S T V E = _____</i></p> <p><i>S H R T O S = _____</i></p> <p><i>The Simpsons are one of the coolest and most famous families in the world. They are well-known for their unique lifestyle, their love for each other and their interesting clothes. Bart, the oldest child in the family, always wears a red T-shirt and navy blue shorts. His trainers are also blue. Homer, the fun father, usually wears a white shirt and blue pants. His shoes are grey.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Пишување лично писмо на дадена и тема од личен интерес. ● Пишување опис на личност. ● Водење дневник. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p>"A Time to Talk" by Robert Frost</p> <p><i>When a friend calls to me from the road And slows his horse to a meaning walk, I don't stand still and look around On all the hills I haven't hoed, And shout from where I am, What is it? No, not as there is a time to talk. I thrust my hoe in the mellow ground, Blade-end up and five feet tall, And plod: I go up to the stone wall For a friendly visit. https://www.bartleby.com/119/14.html</i></p> <p>"Love and Friendship" by Emily Brontë</p>	
--	--	---	---	--

		<p><i>Lisa, the smart daughter who plays the saxophone, wears sleeveless dress and red shoes. Her necklace is white and made of pearls.</i></p> <p><i>Marge is the mom and she is wearing elegant clothes, most often, a light green dress and red heels.</i></p> <p><i>Maggi, the baby, wears a sky blue dress.</i></p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p><i>Ron: There is a funny quiz in this magazine about different types of personalities. Will you answer a few questions for me? I am really interested in the main feature that defines your character.</i></p> <p><i>Megan: Sure, let's have some fun.</i></p> <p><i>Ron: Okay, first question, please answer with YES or NO. Do you enjoy going out with lots of people?</i></p> <p><i>Megan: Yeap, I think so.</i></p> <p><i>Ron: Right, that's a YES. Next question. Do your travel plans look like a rough list of detailed itinerary?</i></p> <p><i>Megan: Oh, by all means. I like to plan everything ahead.</i></p> <p><i>Ron: Awesome. Question number three. If your friend is sad about something, your first instinct is to</i></p>	<p><i>Love is like the wild rose-briar, Friendship like the holly-tree— The holly is dark when the rose-briar blooms But which will bloom most constantly? The wild rose-briar is sweet in spring, Its summer blossoms scent the air; Yet wait till winter comes again And who will call the wild-briar fair? Then scorn the silly rose-wreath now And deck thee with the holly's sheen, That when December blights thy brow He still may leave thy garland green.</i></p> <p>https://interestingliterature.com/2017/09/13/10-of-the-best-poems-about-friendship/</p> <p><u><i>Spain Enters The World's Top 10 For Gender Equality</i></u> <i>On the International Women's Day, 350,000 protestors in Madrid and 200,000 in Barcelona took to the streets to protest the</i></p>	
--	--	---	--	--

support them emotionally, not try to solve their problem.

Megan: Oh no. I always offer to find a solution as well.

Ron: Ha! That's good. And the last question. Are you very affectionate with people that you care about?

Megan: Well, yes, I am affectionate and loving person. You are my big brother and that's why I am going to give you a big hug!

Fill in the blanks with A, AN, THE or ZERO ARTICLE:

Peter is 1) _____ new student at 2) _____ International School in London. He is 3) _____ friendly and he has 4) _____ lot of friends here. Peter is 5) _____ active person. "I like going out with my 6) _____ friends on 7) _____ Sundays. We often go to 8) _____ London museums and to 9) _____ theatre. Sometimes we go 10) _____ hiking. We like to sit around 11) _____ fire somewhere in the forest at 12) _____ night, play 13) _____ guitar and sing songs. On 14) _____ weekdays, I'm very busy. I play 15) _____ football three times 16) _____ week and learn foreign languages. I have 16) _____ very little free time to meet my friends."

gender inequalities in our societies.

Now, Spain has made it into the top 10 of the Global Gender Gap Report 2020. Its leadership is against social, political, and economic gender discrimination.

This year, Spain has become one of the most improved countries. Spain has jumped 21 places up to the 8th position. The Spanish Congress became the most equal in the EU with a 47.4% share of women after April elections this year.

Adapted from:
<https://www.forbes.com/sites/anarciavaldivia/2019/12/20/spain-enters-the-worlds-top-10-for-gender-equality/#4313688a6f52>

Do we think differently in different languages?
That's a brilliant question. There are over 7,000 languages in the world. Does that mean there are 7,000 ways of seeing it? The Whorfian hypothesis as it's known, which is the idea that

		<p>- поттикнување соговорник да се вклучи во разговор/дискусија:</p> <p><i>I think we've mentioned it in class before, haven't we?</i></p> <p><i>She is collecting stickers, isn't she?</i></p> <p><i>We often watch TV in the afternoon, don't we?</i></p> <p><i>You have cleaned your bike, haven't you?</i></p> <p><i>John and Max don't like Math, do they?</i></p> <p><i>Peter played handball yesterday, didn't he?</i></p> <p><i>We go to the same school, don't we?</i></p> <p><i>She isn't coming, is she?</i></p> <p><i>You haven't seen her, have you?</i></p> <p>- зборување за интереси и слободни активности:</p> <p><i>Match the sports to the equipment</i></p> <p><i>baseball puck/helmet</i></p>	<p><i>our language affects our thinking, has been debated for decades, even centuries.</i></p> <p><i>The way the different languages chop up the world almost can vary, and that does actually influence how you see that world. I think language changes everything about the way you think. I go into a certain mindset. I sound deeper. I don't know why. I perceive the situations differently, I react differently.</i></p> <p><i>It's not just for talking - language is for organising an otherwise messy world into identifiable categories. It gives us ready labels. I think by virtue of being born in a particular culture and the language that goes with that culture we're almost certainly given to think in a particular way. Another very good reason to learn a language is simply to gain another perspective on the world. But in a sense, language is culture and culture is language.</i></p> <p><i>Adapted from:</i> https://www.bbc.com/ideas/videos/do-we-think-differently-</p>	
--	--	---	---	--

		<p>volleyball a bat</p> <p>golf a shuttlecock</p> <p>ice hockey a net</p> <p>badminton clubs</p> <p>football a goal</p> <p>tennis racket</p> <p><i>Tennis is played with a racket.</i> <i>Golf is played with a club.</i> <i>Ice hockey is played with a helmet and a puck.</i></p> <p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - семејство, пријатели и меѓусебни релации: <i>aunt; besties; children; cousin; daughter; divorced; enemies; extended / immediate family; friendship; grandchildren; grandma; grandpa; granny; husband; leadership; lover; married; nephew; niece; parent; partner; relative; relationship; single; stepbrother; stepsister; twin; uncle; wife;</i> - дом: <i>carpet; ceiling; cupboard; curtain; downstairs; entrance; floor; furniture; hall; (central) heating; housing; lamp; mirror; pillow;</i> 	<p><u>in-different-languages/p07ry35k</u></p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>) 	
--	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - облека: <i>bag; belt; button; cap; clothes; coat; earrings; fashion; glasses; gloves; handbag; jacket; jewellery; jumper; necklace; pocket; raincoat; scarf; shorts; suit; sunglasses; swimsuit; tie; uniform; waistcoat;</i> - слободни активности и спортови (опрема): <i>beatbox; bench; biking; bike trail; board game; cave diving; chess; club; corner flag; gloves; gymnastics; helmet; parachuting; paragliding; parkour; prize; puck; (do) puzzles; red/yellow card; referee; shuttlecock; tactics board; (do) tricks; trophy.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - членување на именките: определен и неопределен член (<i>a, an, the</i>) и испуштање на членот (<i>Zero Article</i>); - контрастирање на сегашни времиња (<i>Present Simple, Present Continuous</i> и <i>Present Perfect</i>); - помошни глаголи (<i>be, do have</i>); - <i>Question Tags</i>; - пасивни конструкции во <i>Present Simple</i>; - прилози и прилошки фрази за <i>Present Perfect</i> (<i>already, for, since, just, yet</i>); - описни придавки кои се однесуваат на облека (<i>heavy; light; one-piece swimsuit</i>), луѓе 	<ul style="list-style-type: none"> ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	---	---	--

		<p><i>(attractive; cool; exciting; fair; good-looking; hip; interesting; kind; strong; thin; well-known)</i> и чувства (<i>afraid; alone; bored; brave; pleasant</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> - зборообразување на придавки (<i>-able/ -ible, -(i)ous, -al, -ful</i>). <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разбирање и интерпретирање концепти; - градење позитивен став кон родова еднаквост и рамноправност. - разбирање на улогата на јазикот и културата во комуникација, почитување на плурилингвизам, интеркултурна комуникација и мултикултурни идентитети. 		
--	--	--	--	--

ТЕМА 2: Мојот макро свет: населба, град, држава

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
2	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:

<p>2.1.</p> <p>2.2.</p> <p>2.3.</p>	<p>Слуша и разбира упатства за снаоѓање во просторот и користење јавен превоз;</p> <p>Чита, разбира и споредува информации од текстови, ознаки и известувања на јавни места како ресторани, железнички/ автобуски станици, кина, театри, музеи и слично;</p> <p>Зборува и учествува во директна размена на информации за снаоѓање во просторот (градот/населеното место) со барање за парафразирање од страна на соговорник со јасно артикулиран говор;</p>	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - барање за појаснување на недоволно разбран дел од разговор: <p><i>Could you say it in another way?</i></p> <p><i>Could you rephrase that?</i></p> <p><i>When you say... do you mean..?</i></p> <p><i>Nella: You know what? Monica is not trustworthy.</i> <i>Zahra: Sorry, I didn't get your point!</i> <i>Nella: I mean you can't tell her anything without her telling everyone about it.</i> <i>Zahra: My goodness! Is that so?</i> <i>Nella: I am not going to trust her anymore because she told me about your secret.</i> <i>Zahra: We'll it's not that big of a secret that I had an eye surgery. Do you mean you will break up your friendship with her?</i> <i>Nella: No, I won't but I will not tell her my secrets from now on.</i> <i>Zahra: Oh, c'mon, don't have some hard feelings. I bet she meant well...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - прераскажување на урбана легенда: 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Воведување на реалниот свет во училницата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на места; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на места. ● Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; - дополнителна активност: <i>if you have time, try this</i>; - задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите. 	<p>2.1.1. Следи упатства на соговорник и/или упатства во слушнат аудио запис;</p> <p>2.1.2. Бара појаснување на дел од слушнатиот материјал кој не го разбира доволно;</p> <p>2.1.3. Извлекува главни информации и важни детали од автентичен аудио-видео запис и го сумира истиот.</p> <p>2.2.1. Препознава клучни зборови, изрази и фрази во прочитан текст. како и пасивни конструкции во <i>Past Simple</i>;</p> <p>2.2.2. Поврзува даден текст со ознака, како и одредува контекст во прочитано известување;</p> <p>2.2.3. Одговара на конкретни прашања во врска со прочитан текст;</p> <p>2.2.4. Прави основна разлика помеѓу формален и неформален стил и ги разбира можните ситуации во кои се употребуваат овие различни регистри.</p> <p>2.3.1. Покажува дека го следи соговорникот во разговор/дискусија и бара парафразирање на недоволно разбран дел од разговор;</p>
-------------------------------------	---	---	---	---

2.4.	Пишува приказна, урбана легенда и/или опишува мит или минат настан од секојдневниот живот.	<p><i>Everybody knows this urban legend. Basically, it is a common belief that if somebody will send you a communiqué, an email or a letter that suggests that if you don't pass it onto five more people, there'll be some terrible consequence. This concept of the deadly chain letter was best explored in Christopher Pike's Chain Letter, but the idea of cursed texts is also explored in J.K. Rowling's Harry Potter and the Chamber of Secrets. It is funny but it seems that this urban legend has predicted viral marketing by twenty years or so.</i></p> <p>- исказување претходни искуства:</p> <p><i>I've known Billy since 2004.</i></p> <p><i>He hasn't visited Portugal yet.</i></p> <p><i>She's lived in Paris for three years.</i></p> <p><i>I've worked here for six months.</i></p> <p><i>He's been ill for two days.</i></p> <p><i>Was the price \$1.50 yesterday? The price is \$1.70 today! The price has gone up!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази / изрази / колокации. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во реченица во <i>Present Perfect</i> и <i>Past Simple</i>. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија) ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Guess the place</i> (погодување на место/простор по даден опис); - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на 	<p>2.3.2. Прашува соговорник за да добие конкретна потребна информација;</p> <p>2.3.3. Генерализира составувајќи реченици со глаголски именки (<i>gerunds</i>);</p> <p>2.3.4. Разликува најфреквентни колокации и правилно ги користи во контекст.</p> <p>2.4.1. Селектира клучни дејства потребни да опише настан и/или да состави приказна и хронолошки ги подредува;</p> <p>2.4.2. Составува реченици во <i>Present Perfect</i>, <i>Past Simple</i> и <i>Past Continuous</i> за минати дејства и соодветни прилози и прилошки определби;</p> <p>2.4.3. Конструира пасивни реченици во <i>Past Simple</i>;</p> <p>2.4.4. Презентира напишана приказна / урбана легенда / мит / минат настан и коригира напишан текст.</p>
------	--	---	--	---

		<p><i>A: Have you ever been to Barcelona?</i> <i>B: As a matter of fact, I have. I have been to Spain three times so far.</i></p> <p><i>A: Have you ever been to Paris?</i> <i>B: Yes, I went there a few years ago. In fact, I went to France six times in 2015 because I work for a software company and travel a lot.</i></p> <p><i>Some bus companies provide a daily bus service.</i></p> <p>- исказување минати дејства со или без специфично време во минатото:</p> <p><i>Put the verb in brackets in the Past Simple or the Present Perfect tense:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>'This is my house.' 'How long have you lived here?' 'I _____ (live) here since 1997!</i> 2. <i>He lived in London for two years and then he _____ (go) to Edinburgh.</i> 3. <i>When I left school, I cut my hair and _____ (wear) short ever since.</i> 4. <i>Shakespeare _____ (write) a lot of plays.</i> 5. <i>My brother _____ (write) several plays. He has just finished his latest.</i> 	<p>реченици со финално запишување на реченицата на табла.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики и/или клучни зборови/ информации. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации); - <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема). ● Драмска импровизација. 	
--	--	---	--	--

		<p>6. I _____ (not/see) him for three years. I wonder where he is.</p> <p>7. He _____ (not/smoke) for two weeks. He is trying to give it up.</p> <p>- препознавање знаци / известувања во непосредната околина и споредба на различни културолошки контексти:</p> <p><i>Where would you see these signs/notices? Which of these can be found in your country?</i></p> <p><i>Entrance; Fire exit; For sale; Visitors' car park; In case of fire break glass; Toilet for customers' use only; Manager's office; Keep the door shut; Keep the gate closed; Keep off the grass; Wash your hands; Danger; Private; No entry; Road closed.</i></p> <p>- генерализации:</p> <p><i>Travelling is the best thing you can do in your life.</i></p> <p><i>Texting while driving is very dangerous.</i></p> <p><i>Protecting the environment is the most important thing.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Составување реченица за дадена фотографија (<i>Photo Caption</i>). ● Пишување (исмислена) приказна / случка / урбана легенда - креативно пишување. ● Водење дневник. ● Посета на музеј, библиотека, театар, кино или друга установа. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p><u><i>On a Global Mission to Make a Difference</i></u></p> <p><i>The Swedish climate activist Greta Thunberg has become known globally for her environmental campaign. In August 2018, aged 15, Thunberg began a solo climate protest by striking</i></p>	
--	--	---	---	--

		<p><i>Studying English is very helpful. You can communicate with people from different countries.</i></p> <p><i>Lying on the beach and doing nothing. That's my idea for a perfect summer holiday.</i></p> <p>- сумирање:</p> <p><i>Which sentence sums up the meaning of the notice/sign/text message?</i></p> <p><i>1. Hey Josh, I've booked the cinema tickets for both of us online. Can you give me the money this evening when we meet? Harry</i></p> <p>→ <i>a) Harry thinks Josh should buy the tickets online.</i></p> <p>→ <i>b) Harry hopes that Josh will meet him tonight.</i></p> <p>→ <i>c) Harry wants to know if Josh will pay him for the tickets tonight.</i></p> <p><i>2. Left luggage: we are open at 7 am and close at 11 pm. Small bag: \$5. Large bag: \$10.</i></p> <p>→ <i>a) They charge more for larger bags than smaller bags.</i></p> <p>→ <i>b) You can only leave small bags at this place.</i></p>	<p><i>from school. Since then, tens of thousands of school and university students in more than a dozen countries have joined her cause with 'stop-climate change' strikes that have become regular events. A global strike in March drew more than a million people, surpassed in September by the biggest yet with at least 4 million.</i></p> <p><i>Thunberg has described the rapid spread of the strikes around the world as amazing. "It proves you are never too small to make a difference," she said. Her protests were inspired by US students who staged walkouts to demand better gun controls in response to multiple school shootings.</i></p> <p><i>Adapted from:</i> https://www.theguardian.com/environment/2019/sep/26/gret-a-thunberg-teenager-on-a-global-mission-to-make-a-difference</p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (Demonstrative Approach) ● Интерактивен 	
--	--	--	--	--

		<p>→ c) <i>You can leave your bag at any time of day.</i></p> <p>- зборување за патувања / туризам:</p> <p><i>Complete the sentences using some of the words given about travelling and tourism.</i></p> <p><i>brochure, attractions, sampled, sunbathe, resorts, accommodation, elegant, location, appeals, breathtaking, destination, humid, narrow.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>The view from our hotel room was _____. Truly unforgettable!</i> 2. <i>You shouldn't _____ for many hours, the sun is too hot.</i> 3. <i>We stayed in a very chic and _____ hotel in Spain.</i> 4. <i>What's the exact _____ of the museum? I need to plan our itinerary.</i> 5. <i>She was not at all _____ with the service at the restaurant. The food was awful.</i> 6. <i>We need to book _____ for our trip to Italy. Where will we stay?</i> 7. <i>The roads in Santorini are so _____. You can only drive a motorcycle.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>(Interactive Approach)</i> ● <i>Лексички (Lexical Approach)</i> ● <i>Комуникативен (Communicative Approach)</i> ● <i>Пристап базиран на задачи (Task-based Approach)</i> ● <i>Пристап базиран на содржина (Content-based Language Teaching)</i> ● <i>Природен (Natural Approach)</i> ● <i>Структурален (Structural Approach)</i> ● <i>Аудио-лингвален (Audio-Lingual Approach)</i> ● <i>Аудио-визуелен (Audio-Visual Approach)</i> ● <i>Директен (Direct Method)</i> ● <i>(Silent Way)</i> ● <i>Сугестологија (Suggestopedia)</i> ● <i>Физичко одговарање (TPR)</i> ● <i>Еклектичен пристап (Eclectic)</i> ● <i>Учење во заедница (Community Language Learning)</i> ● <i>Невро-лингвистичко програмирање (Neuro-Linguistic Programming)</i> ● <i>Ситуациски (Situational Language Teaching)</i> ● <i>Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (Whole-Word Approach)</i> 	
--	--	--	---	--

8. *In Hawaii there are Grand _____ where everyone has their own private house with a pool.*
9. *When I went to Morocco I _____ the local cuisine.*
10. *The air near the beach was hot and _____.*

б) Лексички единици:

- места: *bookstore; building exit; cafeteria; college; corner market; elevator; entrance; disco; factory; garage; grocery store; guesthouse; hostel; hotel; lift; museum; office; park; pharmacy; ring road; theatre; tourist information office; university;*
- патување: *airport; arrive; astronaut; book; business class; cabin; captain; economy class; first-class; destination; flight; luggage; map; mast; Moon; passenger; planet; platform; resort; rocket; sailor; souvenir; space; space travel; tourist; transport; brochure; resort; location;*
- земји и националности: *Brazil (Brazilian); Finland (Finnish); France (French); Ireland (Irish); Italy (Italian); Portugal (Portuguese); Scotland (Scottish); Spain (Spanish);*

		<ul style="list-style-type: none"> - митолошки суштества: <i>chupacabra; demon; dragon; fairy; gnome; goblin; minotaur; myth; one-eyed monster; supernatural; werewolf.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контрастирање времиња (<i>Present Perfect</i> и <i>Past Simple</i>); - контрастирање минати времиња (<i>Past Simple</i> и <i>Past Continuous</i>); - прилози и прилошки определби за време (<i>for (decades/ ages/ hours); since; recently; ago; yesterday; last night/ week/ month/ year; in 2013; later, immediately; at once; suddenly; afterwards</i>); - пасивни конструкции во <i>Past Simple</i>; - глаголски именки (<i>gerunds</i>); - описни придавки (<i>bright, daily</i>); - зборообразување на придавки (<i>-ing /-ed</i>); - колокации: <i>get lost; wait (for); catch (the bus); pack your bag; book (a ticket/a room); work (in/at/for/with)</i>. <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - развивање свесност за демократска партиципација на младите во општеството. 		
--	--	---	--	--

ТЕМА 3: Наше образование, наша иднина

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
3	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
3.1.	Слуша и препознава тема на разговор и/или дискусија, како и клучни поенти кога изговорот е јасен;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - исказување правила, обврски и неопходност: <p><i>In France, you have to drive on the right side of the road.</i></p> <p><i>Do I have to wash the fruit before eating it?</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Воведување на реалниот свет во училиницата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на активности; 2. користење на зборови од текстови на познати песни, за опис на интереси. ● Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика - <i>do at least...</i>; - дополнителна активност: <i>if you have time, try this</i>; 	<p>3.1.1. Препознава модални глаголи со кои се исказува правило, обврска и/или неопходност;</p> <p>3.1.2. Идентификува клучни зборови, фрази и изрази и ги поврзува во одреден контекст;</p> <p>3.1.3. Разликува факти од мислења во разговор / дискусија.</p>
3.2.	Чита разбира и извлекува клучни како и специфични информации од текстови, огласи и брошури на теми поврзани со училиште и образование;	<p><i>In England, most schoolchildren have to wear a uniform.</i></p> <p><i>Ben works as a bank teller so he has to wear a tie at work.</i></p> <p><i>I must stop smoking. It's bad for my health.</i></p> <p><i>You must visit us soon. We've redecorated the living room.</i></p> <p><i>He must work harder or else he would fail the exam.</i></p>		<p>3.2.1. Идентификува пасивни конструкции во <i>Future Simple</i>;</p> <p>3.2.2. Споредува различни информации во текст(ови) и селектира потребна информација;</p> <p>3.2.3. Извлекува значење на одреден број придавки преку препознавање на негативни префикси;</p> <p>3.2.4. Образложува донесен заклучок базиран на прочитани информации во даден текст/текстови.</p>
3.3.				

<p>3.4.</p>	<p>Зборува и учествува во разговори/дискусии за идни планови и договори и објаснува зошто нешто (не) му/ѝ се допаѓа;</p> <p>Пишува опис на училиштето и планови за продолжување на образованието.</p>	<p><i>You mustn't watch so much television. It's really bad for your eyes.</i></p> <p><i>Students must not leave bicycles here.</i></p> <p><i>Policemen must not drink on duty.</i></p> <p>- изразува личен став / мислење:</p> <p><i>I'd like to say that young people have to be more independent.</i></p> <p><i>I think that our education fails us. We have to make some changes and make connections with the real world.</i></p> <p><i>I believe that I did the task well. What do you think?</i></p> <p>- зборување за образование, технологија и интереси:</p> <p><i>Complete the sentences with some of the following words:</i></p> <p><i>A. attendance B. biology C. chemistry D. campus E. enroll F. essay G. failed H. geography I. graduation J. history K. pass L. principal M. recess N. repeat O. textbook</i></p> <p><i>1. The period of time between classes when children do not study</i></p>	<p>- задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази / изрази / колокации. ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. ● Зборообразување со додавање на негативниот префикс <i>im-</i>, <i>in-</i>. ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија). ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. 	<p>3.3.1. Прашува и одговара на прашања во разговор/дискусија за идни планови и договори;</p> <p>3.3.2. Изразува личен став користејќи дел-реченици со <i>that</i> и споредува туѓи ставови и мислења;</p> <p>3.3.3. Прави разлика помеѓу <i>subject</i> и <i>object questions</i>.</p> <p>3.4.1. Издвојува клучни зборови, изрази и фрази и прави претходно планирање за писмено да опише иден план;</p> <p>3.4.2. Конструира реченици со кои се изразува неопходност, правило или обврска и ги вклучува во логички поврзан пишан текст;</p> <p>3.4.3. Коригира пишан текст за да ја подобри вештината за пишување.</p>
-------------	---	--	---	--

		<p>is called _____.</p> <p>2. The teacher calls your name to take _____ at the beginning of the class.</p> <p>3. The natural world and the study of life and plant forms is called _____.</p> <p>4. The book that contains detailed information about a subject is called a _____.</p> <p>5. The study of land forms and population growths are included in _____.</p> <p>6. For homework, I want you to write an _____ on endangered species.</p> <p>7. The study of the periodic table, gasses, liquids, acids and alkalis is called _____.</p> <p>8. I passed history but I _____ in chemistry.</p> <p>9. The _____ ceremony is when you receive your degree for completing your education or a course of study.</p> <p><i>I can send you an email if you tell me your email address.</i></p> <p><i>If you click on that link it will take you to a new website.</i></p> <p><i>How many hours per day are you online?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Guessing game</i> (опис на позната личност или професија со цел да се погоди личноста/ професијата); - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла). ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Составување на кратка приказна по дадени слики/ клична зборови / изрази / фрази / колокации / глаголи. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> 	
--	--	--	--	--

		<p><i>I often write about my travel experience on my own personal blog.</i></p> <p><i>My password is a secret. Only I know it.</i></p> <p><i>I took a photo of our schoolyard garden yesterday and sent it to you as an attachment.</i></p> <p><i>Be careful when you decide to open a document that you download. It may have a virus.</i></p> <p><i>Do you upload and download files?</i></p> <p>- потенцирање на личност / предмет кој е афектиран од изразеното дејство наспроти вршителот на дејство:</p> <p><i>Write the words in Future Simple passive</i></p> <p>1. <i>They will take a picture of the building.</i> <i>A picture of the building</i></p> <p>2. <i>They will charge the man with attempted murder.</i> <i>The man with attempted murder.</i></p> <p>3. <i>Both parties will sign the contract.</i> <i>The contract by both parties.</i></p> <p>4. <i>They will serve dinner in a</i></p>	<p>(разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации);</p> <p>- <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Планирање, изработка и презентација на тема од личен интерес. ● Водење дневник. ● Посета на друго училиште или друга образовна институција. ● (Дигитално) поврзување со врсници од друго училиште кои следат настава на различен наставен јазик. 	
--	--	---	--	--

		<p><i>minute. Dinner in a minute. 5. They will not accept our proposal. Our proposal 6. They will not refund the money. The money</i></p> <p><i>They named the baby boy Christopher. They elected him their mayor for the second time. My mother bought me a silver necklace. John told Penny a story. He hit the ball and the ball got right in the goal! What do you want to drink? We want some fresh orange juice.</i></p> <p><i>Who does Kate like? Kate likes Fred. What did Danny make? Danny made ham and cheese sandwich.</i></p> <p><i>What did the earthquake damage? The earthquake damaged our building.</i></p> <p><i>Who did Jennifer lie to? Jennifer lied to her sister.</i></p>	<p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p style="text-align: center;"><u>Inventor</u> <i>Checklist of the process for the inventor</i> Inventor's name: _____</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Identify the problem to be solved.</i> 2. <i>List ways to solve the problem.</i> 3. <i>Choose the solution.</i> 4. <i>Sketch ideas.</i> 5. <i>Make a model of your invention.</i> 6. <i>Decide if your invention solves the problem.</i> 7. <i>Improve your invention model, if necessary.</i> 8. <i>Make your display board.</i> <p>http://www.aas- world.org/YIP/PDFs/YIP_Inv entorsJournal_New.pdf</p> <p style="text-align: center;"><u>Steps to deal with a cyberbully</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Tell someone. Most experts agree: The first thing to do is tell an adult you trust. This is often easier said than done. People who are cyberbullied</i> 	
--	--	---	--	--

		<p><i>Who likes ice-cream? Jack likes ice-cream.</i></p> <p><i>What does Jack like? Jack likes ice-cream.</i></p> <p><i>Who writes short stories? My sister writes short stories.</i></p> <p><i>What does my sister write? My sister writes short stories.</i></p> <p>- детално опишување на одредени карактеристики вклучувајќи специфичност, степен, (не)возможност:</p> <p><i>This cathedral is a perfect example of medieval architecture.</i></p> <p><i>She has a perfect British accent.</i></p> <p><i>The car is seven years old but is still in almost perfect condition.</i></p> <p><i>We're living in an imperfect world.</i></p> <p><i>I explained as well as I was able, given my own imperfect understanding of the situation.</i></p> <p><i>It's impolite to point at people.</i></p> <p><i>She sent me a polite letter thanking me for my invitation.</i></p>	<p><i>may feel embarrassed or reluctant to report a bully. Some may hesitate because they're not 100% sure who is doing the bullying. But bullying can get worse, so speak up until you find someone to help.</i></p> <p><i>2. Walk away. What you've heard about walking away from a real-life bully, works in the virtual world too. Ignoring bullies is the best way to take away their power — in the real world or online, so step away from the computer or turn off your phone for a while. Don't respond, and never forward the message to someone else. Find something to distract yourself from what's going on. Do something you love that doesn't give you time to think about what's happening, like playing the guitar, going for a run, or losing yourself in a book or movie. You can also just chat with a parent or sibling or play with a pet.</i></p> <p><i>3. Don't respond. Walking away or taking a break when you're faced with online bullying gives you some space so you won't be tempted to</i></p>	
--	--	--	---	--

		<p><i>I can't get it all done by Wednesday - it's just not possible.</i></p> <p><i>Is it possible to buy tickets in advance?</i></p> <p><i>It was impossible to sleep because of the noise.</i></p> <p><i>It seems impossible that I could have walked by without noticing her.</i></p> <p>- искажување дејства опишувајќи одредена специфика / степен:</p> <p><i>Irregular adverbs - correct the mistakes:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. My German teacher speaks too fastly, I can't understand him at all!</i> <i>2. Kate drives careful because she doesn't want to have an accident.</i> <i>3. Brian came to school lately today.</i> <i>4. We ran very farly after school so I am pretty tired.</i> <i>5. The teacher yelled angry at the bully.</i> <i>6. Chris and Danny can play baseball very good.</i> <i>7. Try not to speak too fastly when you are with Xiao Li. He still doesn't understand English quite goodly.</i> 	<p><i>fire back a response or engage with the bully or bullies. Responding when we're upset can make things worse. Taking a break gives the power back to you!</i></p> <p><i>4. Report bullying. Social media sites take it seriously when people post cruel or mean stuff or set up fake accounts. If users report abuse, the site administrator may block the bully from using the site in the future.</i></p> <p><i>5. Block the bully. Most devices have settings that let you electronically block the bully or bullies from sending notes.</i></p> <p><i>6. Be safe online. Password protect your smartphone and your online sites, and change your passwords often. Be sure to share your passwords only with your parent or guardian. Don't share personal information or photos/videos. Once you've posted a photo or message, it can be difficult or impossible to delete. So be careful when posting photos or responding to someone's upsetting message.</i></p>	
--	--	--	--	--

		<p>8. <i>I couldn't hear you very good on the phone. The line was badly.</i></p> <p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - професии: <i>accountant; app artist; developer; architect; banker; carpenter; (school) headmaster; judge; lifeguard; mechanic; scientist; software designer;</i> - образование: <i>Art; Biology; Chemistry; classmate; college; competition; education; explosion; Geography; gloves; goggles; grade; high school; History; homework; languages; lesson; library; liquid; Mathematics (Maths); Music; project; Social Sciences; term; test; textbook; timetable;</i> - технологија: <i>bitcoin; blog (blogger); chat box; download; email; headphones; internet; laptop; messaging; monitor; screen; smartphone; software; speakers; text message; viral.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зборообразување со додавање на негативниот префикс <i>im-, in-, (possible/ impossible, polite/impolite, perfect/imperfect, direct/indirect, dependent/independent, correct/incorrect);</i> 	<p><i>Adapted from:</i> https://kidshealth.org/en/teens/cyberbullying.html</p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Демонстративен (<i>Demonstrative Approach</i>) ● Интерактивен (<i>Interactive Approach</i>) ● Лексички (<i>Lexical Approach</i>) ● Комуникативен (<i>Communicative Approach</i>) ● Пристап базиран на задачи (<i>Task-based Approach</i>) ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) ● (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) 	
--	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - прилози за начин - неправилни форми (<i>good - well; fast - fast; hard - hard</i>); - директен и индиректен предмет во реченица; - <i>Subject & object questions</i>; - пасивни конструкции во <i>Future Simple</i>; - модални глаголи <i>must</i> и <i>have to</i>; - дел-реченици со <i>that</i>. <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - промовирање и поттикнување иновации и технолошки развој; - развивање нулта толеранција за насилство, поттикнување емпатија и солидарност. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>) ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	--	---	--

ТЕМА 4: Едно општество за сите

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Стандарди на оценување
4	Ученикот/ученичката ќе биде способен/а да:			Ученикот/ученичката може да:
4.1.	Слуша и извлекува клучни и конкретни информации, како и детали од аудио-медиумски записи и снимки кои содржат бавен и јасен говор;	<p>а) Јазични функции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изразување согласност: <p><i>A: Can we leave at six?</i></p>	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Воведување на реалниот свет во училницата преку: <ol style="list-style-type: none"> 1. визуелно претставување на 	<p>4.1.1 Идентификува контекст, регистар и стил на зборување во слушнат аудио-медиумски запис;</p> <p>4.1.2. Поврзува детали од слушнат аудио-медиумски запис</p>

<p>4.2.</p>	<p>Чита и изведува заклучок од текстови и куси новинарски статии поврзани со секојдневни општествени теми со конкретна содржина;</p>	<p><i>B: All right.</i></p> <p><i>A: How about another piece of cake?</i> <i>B: Sure, why not.</i></p> <p>- барање дозвола / согласност:</p> <p><i>Is it all right if I put some music on?</i></p> <p><i>Is it all right with you if I leave the window open?</i></p> <p><i>Is it okay if I call you after dinner?</i></p> <p>- исказување количество:</p> <p><i>There are not any biscuits left.</i></p> <p><i>There is not any water in the sink.</i></p> <p><i>There are no animals in the park.</i></p> <p><i>There is no money in my purse.</i></p> <p><i>Some children play here on the weekend.</i></p> <p><i>There is some smoke coming from that house.</i></p> <p><i>She has a lot of dogs and cats.</i></p> <p><i>There's a lot of traffic today.</i></p>	<p>материјата со помош на постери, мапи, делови од списанија употребени за опис на општествени појави;</p> <p>2. користење на зборови од текстови на познати песни за пренесување позитивна порака.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Отворен тип на активности кој кореспондира и овозможува возвраќање на учениците на повеќе начини во зависност од нивните способности: <ul style="list-style-type: none"> - рубрика- <i>do at least...</i>; - дополнителна активност: <i>if you have time, try this</i>; - задавање на дополнителни вежби (<i>extensions</i>) за ученици што завршиле со активностите порано од останатите. ● Слушање искази и реагирање на нив со усвоени фрази / изрази / колокации. 	<p>со одреден контекст за да му одреди специфичност;</p> <p>4.1.3. Одговара на прашања со повеќецелен избор како и на отворени прашања поврзани со слушнат запис/снимка.</p> <p>4.2.1. Препознава различни форми за изразување навика во минатото (<i>used to / would</i>);</p> <p>4.2.2. Индентификува ставови и мислења во прочитан (новинарски) текст;</p> <p>4.2.2. Разликува новинарски стил на пишување во куси новинарски статии;</p> <p>4.2.3. Образложува свое мислење по прочитан текст користејќи аргументи.</p> <p>4.3.1. Внимателно слуша соговорник и реагира (не)согласувајќи се и користејќи соодветни фрази и изрази;</p> <p>4.3.2. Користи соодветни модални глаголи и фрази за да даде/побара предлог, мислење, совет, дозвола или согласност;</p> <p>4.3.3. Дискутира и исказува услов или хипотетичка ситуација користејќи прв и втор тип на условни реченици.</p>
<p>4.3.</p>	<p>Зборува и учествува во разговор / дискусија и дава свој предлог, мислење или совет;</p>			

4.4.	Пишува едноставен состав на тема од личен интерес (креативно пишување).	<p><i>Lots of girls and women work here; it is a modeling agency.</i></p> <p><i>She made lots of friends.</i></p> <p><i>There are plenty of bottles in the fridge.</i></p> <p><i>There is plenty of information in the report.</i></p> <p><i>She keeps most of her books on the shelf.</i></p> <p><i>We spent the most time on the project.</i></p> <p><i>Who ate all the oranges?</i></p> <p><i>Jackson is the one with all the experience.</i></p> <p>- давање предлог:</p> <p><i>Do you mind if I give the chimpanzee some nuts?</i></p> <p><i>A: Let's go to AquaPark this weekend.</i> <i>B: But what if it's closed? Where should we go?</i></p> <p><i>A: Why don't we make apple strudel this weekend? I'll call my roommate right now and ask her. She is one of the best cooks in the world!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Вежби за асоцијации (<i>association games</i>). ● Мисловна мапа (спајдерграм), крстозбор, бесилка. ● Вежби за интонација. ● Слушање аудио/видеоснимки и говорот на наставникот и повторување на слушнатиот материјал. ● Идентификување зборови и изрази во контекст. Примена на тие изрази во условни дел- реченици (<i>Conditional Clauses: Zero Conditional and First Conditional</i>). ● Именување по визуелни прикази (флеш карти, постер, илустрации, интернет страници и исечоци од списанија). ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Говорни игри: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Chain game</i> (осмислување и продолжување на реченици со финално запишување на реченицата на табла); 	<p>4.4.1. Планира содржини кои ќе ги вклучи во пишан текст;</p> <p>4.4.2. Презентира идеи и аргументи за да поткрепи личен став;</p> <p>4.4.3. Конструира едноставни пасивни реченици и ги вклучува во пишан текст;</p> <p>4.4.4. Трансферира знаења и јазични вештини во нов контекст.</p>
------	---	---	---	---

		<p><i>B: How about buying some apples first and then calling her?</i> <i>A: Of course! It goes without saying! Do you think I should buy the pastry or do you have half a kilo of pastry?</i> <i>B: I don't have any. If you call your roommate, I'll buy the pastry and the other ingredients.</i></p> <p>- исказување навики во минатото:</p> <p><i>A: Do you mind people asking you about your childhood?</i> <i>B: No, I'm used to it.</i> <i>A: So, did you always want to be a singer?</i> <i>B: Yes. From the age of four I _____ dress up and sing for my parents.</i> <i>A: But after their divorce, you were brought up by your grandparents?</i> <i>B: That's right, but they _____ used to having children around so they sent me away to school, which I hated. I _____ used to sitting still for so long.</i> <i>A: But you did well in the end, didn't you?</i> <i>B: Yes, eventually. I used to _____ the teacher what she wanted me to do and I also worked very hard.</i> <i>A: _____ anyone recognise your talent at that point?</i> <i>B: No, I _____ use to enjoy the</i></p>	<p>- Giving advice (давање совет по дадена ситуација / проблем).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Повторување на слушната лексичка единица. ● Квиз - одговарање на прашања од видот точно/неточно или отворени прашања. ● Опишување местоположба / локација: <p><i>"It was a town of machinery and tall chimneys, out of which interminable serpents of smoke trailed themselves for ever and ever, and never got uncoiled. It had a black canal in it, and a river that ran purple with ill-smelling dye, arid vast piles of building full of windows where there was a rattling and a trembling all day long, and where the piston of the steam-engine worked monotonously up and down, like the head of an elephant in a state of melancholy madness."</i> <i>Charles Dickens, Hard Times</i></p>	
--	--	---	---	--

		<p><i>music classes and so I hardly ever joined in. But then we got a new teacher. He used to _____ for a music publisher, and he put my song 'Sampling Love' on the internet.</i></p> <p>A: <i>And, as they say, the rest is history.</i></p> <p>B: <i>Yes, I _____ often think about being a famous singer - and now it's happened!</i></p> <p>WOULD WORK WASN'T WEREN'T DIDN'T WOULD ASK DID</p> <p>- исказување реални (остварливи) услови:</p> <p><i>Conditional sentences type 1. Put the verbs in brackets into the correct form:</i></p> <p>1. <i>If it doesn't rain, we (GO) _____ swimming later.</i></p> <p>2. <i>If you train hard, you (WIN) _____ first prize.</i></p> <p>3. <i>If we go to Canada next year, we (IMPROVE) _____ our English.</i></p> <p>4. <i>If Caroline and Sue _____ (PREPARE) the salad, Phil _____ (DECORATE) the house.</i></p>	<p><i>"Macondo was a village of twenty adobe houses, built on the bank of a river of clear water that ran along a bed of polished stones, which were white and enormous, like prehistoric eggs." Gabriel García Márquez, One Hundred Years of Solitude</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Склопување на кратка приказна по дадени слики/ клучни зборови / фрази/ колокации / глаголи. ● Вежби со користење пантомима. ● Вежби за развивање критичко размислување: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Fact or opinion</i> (разликување факти од мислења според дадени искази); - <i>Good or bad behaviour?</i> (разликување добро од лошо однесување според дадени искази / илустрации); - <i>What do you think?</i> (изразување мислење на дадена тема). 	
--	--	--	--	--

		<p>5. <i>If Sue _____ (CUT) the onions for the salad, Caroline _____ (PEEL) the mushrooms.</i></p> <p>6. <i>If Bob _____ (TIDY) up the kitchen, Anita _____ (CLEAN) the toilet.</i></p> <p>7. <i>Elaine _____ (BUY) the drinks if somebody _____ (HELP) her carry the bottles.</i></p> <p>- исказување хипотетички ситуации (во сегашноста):</p> <p><i>Conditional sentences type 2: choose the correct form:</i></p> <p><i>If I WERE/WOULD BE rich, my life WOULD CHANGE/CHANGED completely. For example, if I OWNED/WOULD OWN a lonely island I WOULD BUILD/BUILT a huge house by the beach. With lots of palm trees around and some tropical birds on them. And I would enjoy all day long, sunbathing and swimming in the ocean. I WOULD INVITE/INVITED all my friends if I HAD/WOULD HAVE a house by the beach. And I would love to have a big yacht!</i></p> <p><i>I WOULD PICK/PICKED my friends up in my yacht if they</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Драмска импровизација. ● Пеење и креирање на песни со дадена лексика и граматика. ● Конкретно вербално посочување на лица, гестови и цртежи. ● Поврзување на зборови и создавање дијалог во парови. ● Анализа и дискусија по одгледано кусо видео. ● Организирање еколошки активности во дворот и непосредната околина и/или хуманитарни акции. <p>❖ Предлог активности за интеркултурни содржини:</p> <p><i>“Community in Action”</i></p> <p><i>In this radio segment, Studs Terkel remembers the first time he saw a community in action accomplish something. This moment shaped his belief that the individual is strengthened by joining a group and we make progress as a society when we join together.</i></p> <p><i>"Always Running"</i></p>	
--	--	--	--	--

		<p><i>WANTED/WANT to spend their holidays on my island. And also, if we LIKED/WOULD LIKE to go shopping in a big city, we WOULD CHARTER/CHARTERED a helicopter.</i></p> <p><i>But if my friends' holidays WOULD BE/WERE over, I WOULD FEEL/FELT very lonely on my lonely island.</i></p> <p>- опишување делови од животна средина:</p> <p><i>The gorillaphant (gorilla and elephant) has two long arms, two legs, a trunk and two big ears. His body is covered in fur and he has a long tail. He lives in the forests of Africa. He can move through the trees very quickly using his big arms and big trunk. He can climb high up and eat the leaves that the elephants can't reach. He is scared of mice.</i></p> <p>*****</p> <p><i>Fill in the blanks with the appropriate word: (tsunami, superstorm, erupted, lava, wave, evacuated, natural disaster)</i></p> <p><i>Last night, volcano Maui _____ and the hot _____ poured</i></p>	<p><i>In this excerpt from his memoir, Rodriguez provides a stirring recollection from his adolescence: the first time he experienced racism as a result of being an immigrant in America. As he says, the experience "stays with [him] like a foul odor."</i></p> <p><i>"New Girl in School"</i></p> <p><i>This story follows a girl who befriends the first African American to attend High Point Central High School, as a result of desegregation. What begins as an unintended and awkward experience in the cafeteria, becomes a strong and admirable friendship.</i></p> <p><i>"10,000 Dresses"</i></p> <p><i>Every night Bailey dreams about dresses, but each day his mother, father, and brother remind him that he is a boy and dresses aren't for him. Finally, he finds a friend who embraces both his love for dresses and the individual he feels he is inside.</i></p> <p><i>"Rose Blanche"</i></p>	
--	--	---	---	--

		<p><i>downhill. Since there are two villages located on the foot of the volcano, the local population was _____ immediately.</i></p> <p><i>The devastation caused by the _____ Sandy, particularly in New York and New Jersey, is tragic, but the _____ has at least put change back on the map.</i></p> <p><i>A powerful _____ off the coast of Indonesia sparked a three-meter-high _____ that killed at least 113 people.</i></p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p><i>Read the facts about oceans and fill in the missing words.</i></p> <p><i>(peaceful, Moon, home, 70, Arctic, reef, winter, ice, Indian, Pacific, North, Antarctica)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Over _____ percent of the world is covered by oceans.</i> <i>2. The oceans keep the earth warmer in the _____ and cooler in the summer.</i> <i>3. There are five oceans - the Pacific, the Atlantic, the Indian, the _____ and the Southern.</i> <i>4. The largest ocean on Earth is the _____ Ocean.</i> <i>5. The Pacific Ocean's name has an</i> 	<p><i>During World War II, a young German girl, Rose Blanche, inadvertently discovers a concentration camp not far from her town. She travels there frequently, taking food to the children on the other side of the barbed wire and meets a haunted fate the day she discovers the camp is gone.</i></p> <p><i>“Crazy vs Eccentric”</i></p> <p><i>In this ironic cartoon, the same man is depicted twice—once with tattered clothing and unkept body hair as a poor man and a second time in a suit with a clean-cut image as a rich man. As a poor man, he's regarded as crazy, but as a rich man, he's eccentric.</i></p> <p><i>“The Skin I'm In” (Chapter 3)</i></p> <p><i>Maleeka gets made fun of at school about her clothes, her grades, even the color of her skin. In this chapter, she talks about getting teased on a school trip and how even her friend Char was ashamed to</i></p>	
--	--	--	---	--

		<p>original meaning of ' _____ sea.'</p> <p>6. The Arctic Ocean is located around _____ Pole across the Arctic Circle.</p> <p>7. During winter, the Arctic Ocean is almost completely in sea _____.</p> <p>8. The _____ Ocean is the world's warmest ocean.</p> <p>9. The Southern Ocean includes the area of water that encircles _____.</p> <p>10. The largest coral reef in the world is called the 'Great Barrier _____'.</p> <p>11. The ocean tides rise and fall twice a day. It is caused by the gravitational pull of the _____.</p> <p>12. Oceans provide a _____ for thousands of plants and animals.</p> <p>- препознавање новинарски стил на пишување:</p> <p>Read the following newspaper/ magazine headlines and then transform them into full sentences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Two Men Arrested Last Night for Robbery 2. Mayor to Open Shopping Mall 3. Teachers Protest Pay Cuts 	<p>be seen with her because of her clothes.</p> <p>“Why Frogs and Snakes Never Play Together A Pourquoi of Prejudice” A PLAY IN 3 ACTS</p> <p>A chance meeting of a family of frogs and a family of snakes in the woods one day allows wonderful new friendships to be made. Later, when the siblings tell their parents about their new friends, they are told never to play together again. Find out why in this easy-to-produce play that teaches about the serious topic of prejudice.</p> <p>Register at: https://www.tolerance.org/classroom-resources/texts?keyword=&ort by=search api relevance &page=2</p> <p>In England you don't say “I'm going now”. You slap your knees and say “Right!” which means “I should've left two hours ago, but I was too polite to interrupt you.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>4. <i>14-year-old Awarded For her Invention</i></p> <p>5. <i>Want a Dog? Take a Personality Test</i></p> <p>6. <i>Disaster in the Streets of Skopje</i></p> <p><i>Read the following sentences and then transform them into newspaper/magazine headlines:</i></p> <p>1. <i>An earthquake has erupted in Italy and 20 people are missing.</i></p> <p>2. <i>If Dumbledore shares his dark secret, everybody will be surprised.</i></p> <p>3. <i>Tomorrow there will be rain and thunderstorms.</i></p> <p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>храна и пијалоци: beef; butter; chopsticks; corn; course; dessert; dish; dough; filling; fish 'n chips; jam; ingredients; lemon; meal; napkin; nuts; organic food; peanuts; pepper; salt; sauce; snack; strawberry; sushi; utensils;</i> - <i>временски услови и природни несреќи: branch; disaster; earthquake; flood; fog; heat wave; hurricane; ice; jaguar; lightning; smoke; storm; thunderstorm; tornado; tsunami; volcano (eruption); weather; wet;</i> 	<p><i>Almost all Koreans lack the gene that causes smelly armpits. As a result, tourists sometimes complain that it's impossible to find a store in Korea, which sells deodorants.</i></p> <p><i>After being prohibited from wearing shorts during the hot summer months, bus drivers in Sweden wore skirts to work. Since their female coworkers could wear skirts, they thought it would be discriminatory to prohibit them from wearing skirts, too.</i></p> <p><i>The City of Milan launched "Adopt a Student" program. Students are moving in with old-aged people to save money and help elderly with loneliness.</i></p> <p>Пристапи и методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Демонстративен (Demonstrative Approach)</i> ● <i>Интерактивен (Interactive Approach)</i> ● <i>Лексички (Lexical Approach)</i> ● <i>Комуникативен (Communicative Approach)</i> ● <i>Пристап базиран на задачи (Task-based Approach)</i> 	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - животни (водни) и дел од тело: <i>beak; crab; fangs; feathers; fur; hoof; horn; jellyfish; octopus; paws; seal; shark; shell; tail; tuna; turtle; whiskers; wing, trunk;</i> - природа и околина: <i>acid rain; adventure; cave; compass; countryside; destruction; ecosystem; expedition; explorer; extinct; field; flashlight; hill; island; jungle; land; mountain; railway; rucksack; sleeping bag; tent; waterfall; woods, ocean, coral reef, ice.</i> <p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - условни дел-реченици (<i>Conditional Clauses: zero conditional, first conditional and second conditional</i>); - 'used to' и <i>would</i> - искажување навики во минатото; - <i>how/what about + (-ing) / why don't + замена + infinitive</i>; - скаменети фрази: <i>it goes without saying</i>; - модални глаголи <i>can, could, should, ought to, had better</i>; - едноставни пасивни конструкции (<i>Present Simple, Past Simple</i> и <i>Future Simple</i>). <p>г) Интеркултурни содржини и медиумска писменост:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Пристап базиран на содржина (<i>Content-based Language Teaching</i>) ● Природен (<i>Natural Approach</i>) ● Структурален (<i>Structural Approach</i>) ● Аудио-лингвален (<i>Audio-Lingual Approach</i>) ● Аудио-визуелен (<i>Audio-Visual Approach</i>) ● Директен (<i>Direct Method</i>) ● (<i>Silent Way</i>) ● Сугестологија (<i>Suggestopedia</i>) ● Физичко одговарање (<i>TPR</i>) ● Еклектичен пристап (<i>Eclectic</i>) ● Учење во заедница (<i>Community Language Learning</i>) ● Невро-лингвистичко програмирање (<i>Neuro-Linguistic Programming</i>) ● Ситуациски (<i>Situational Language Teaching</i>) ● Меморирање на збор преку повторена аудио-визуелна изложеност (<i>Whole-Word Approach</i>) 	
--	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - надминување предрасуди и развивање толеранција кон различности; - развивање свесност за социјална правда; - разбирање и прифаќање на различен културолошки контекст. 		
--	--	--	--	--

<p>Оценување на постигањата на учениците</p>	<p>Постигањата на учениците се вреднуваат континуирано на секој наставен час во текот на целата учебна година. Со оглед на тоа што третиот развоен циклус (VII- IX одделение) се совпаѓа со темелното A2 рамниште и вклучува неколку елементи од преодното рамниште B1 (согласно <i>Заедничката европска референтна рамка за јазици</i>)³ во деветто одделение, се напоменува дека усвоените знаења, вештини и ставови од страна на ученикот/ученичката се презентираат со помош на наставникот кој употребува јасен и внимателно артикулиран говор, како и дополнителни визуелни помагала, со оглед на тоа што станува збор за основни (а не самостојни) корисници на јазикот.</p> <p>Оценувањето се врши на основа на дадените стандарди за оценување во оваа наставна програма. Критериумите на оценување подразбираат позитивно нагласување на постигнатиот напредок на учениците за владеење на јазикот, а не негативно истакнување на недостатоците.</p>
---	---

³ Како ориентација во однос на рамништата на јазчни компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот на поедини воспитно-образовни периоди на основното образование, земени се предвид насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* во која се разликуваат вкупно шест рамништа на комуникативно користење на странскиот јазик: Во подрачјето на елементарно рамниште тоа се рамништата A1 (подготвително рамниште/*Breakthrough*) и A2 (темелно рамниште/*Waystage*), во подрачјето на самостојно користење на јазикот - рамништата B1 (преодно рамниште/*Threshold*) и B2 (самостојно рамниште/*Vantage*) и во подрачјето на компетентно користење на јазикот рамниште C1 (напредно рамниште/*Effective Operational Proficiency*) и C2 (највисоко рамниште/*Mastery*).

Во условите на учење на англискиот јазик во Република Северна Македонија учениците после првите три години на учење на англиски јазик (I-III одделение) можат делумно да го постигнат рамништето A1 (подготвително рамниште), после следните три години на учење на англискиот јазик (IV-VI одделение) можат целосно да го постигнат рамништето A1 (подготвително рамниште) и можат делумно да го постигнат рамништето A2 (темелно рамниште), а после 9 години на учење (по завршувањето на IX одделение) можат целосно да го постигнат рамништето A2 (темелно рамниште). Постигнувањето на компетенциите согласно наведените нивоа ќе бидат прикажани преку очекуваните резултати во програмата за деветто одделение.

	<p>Покрај одговорноста на наставниците да ги оценат учениците формативно и сумарно, се препорачува да се поттикнуваат учениците сами да ги оценуваат своите способности со цел да го планираат и организираат своето учење. Затоа, пожелно е да се воведо Европско јазично портфолио кое освен на учениците, ќе им овозможи увид и на родителите во напредокот на нивните деца во поглед на учење на јазикот.</p>
<p>Дидактички препораки</p>	<p>Содржините на оваа наставна програма се планирани во корелација со наставните програми за другите предмети кои се изучуваат во деветто одделение како втор странски јазик, граѓанско образование, иновации, биологија, историја, географија, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование, а особен акцент се става на интегрирано поврзување на содржините со наставната програма за мајчин јазик.</p> <p>Наставата по англиски јазик за учениците на оваа возраст се заснова на мултисензорно (визуелно, аудитивно, тактилно и др.) и холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин. Согласно горенаведеното, во странскиот јазик не можат да се издвојат, односно не може да се планира бројот на часовите по одделни компоненти и/или вештини.</p> <p>Целите на наставната програма за деветто одделение се дел од целите предвидени во третата развојна фаза за изучување странски јазик (VII - IX одделение) во која се предвидува учениците да го достигнат темелното рамниште A2 за владеење на јазикот со вклучени неколку елементи од преодното рамниште B1 прогресирајќи од одделение во одделение преку постепено зголемување на бројот на лексичките единици, видот на јазичните функции и сложеноста на граматичките структури. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите четири јазични вештини: слушање со разбирање и читање со разбирање, потоа говорење (говорна интеракција и продукција) и пишување (писмена интеракција и писмена продукција).</p>
<p>Литература и други извори</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одобрен прирачник/учебнички комплет од министерот за образование и наука; - пакет прирачен материјал за наставникот (флеш карти, постери и друго); - ЦД, ДВД; - други практични извори на учење во непосредна околина – предмети, нагледни средства, во просторијата каде се изучува англискиот јазик (пластелин, глина, хартија во боја, колаж, шаблони, отпечатоци);

	<ul style="list-style-type: none"> - ЛЦД проектор; - интерактивна табла; - Интернет, образовни софтвери, веб страници и апликации; како на пример: <i>Scratch</i> (https://scratch.mit.edu/), <i>Prezi</i> (https://prezi.com/presentation-template/), <i>MonkeySurvey</i> (https://www.surveymonkey.com/), <i>Edmodo</i> (https://new.edmodo.com/?go2url=%2Fhome), <i>Quizstar</i> (http://quizstar.4teachers.org/indexi.jsp) и други; - речници, списанија, весници за наставникот и учениците; - други извори на учење во непосредната околина: библиотеки, зоолошка градина, театар, кино и друго.
Почеток на имплементација на наставната програма	Учебна 2020/2021 година
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието (БРО)
Потпис и датум на донесување на наставната програма	бр. 12-1750/9 30.1.2020 година МИНИСТЕР, <div style="text-align: right;">Dr. Arbër Ademi</div>